

ପ୍ରକଳ୍ପ ସୂଚନାପତ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ

ଭାଗ - ୫/ ସଂସ୍କରଣ - ୪

ଅକ୍ଟୋବର-ଡିସେମ୍ବର, ୨୦୧୧

ପ୍ରକଳ୍ପ

୨୩୦୦ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଅଧୀନରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆୟ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ ହେଉଥିବା ବିଷୟ ଜାଣି ମୁଁ ଖୁବ୍ ଖୁସି। ସେମାନଙ୍କ ଗ୍ରାମ ଓ ଯୁଗ୍ମ ବନ ପରିଚାଳନା ଜଙ୍ଗଲରୁ ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସାମଗ୍ରୀ ବଜାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରତିଦାନରେ ତାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଆୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି। ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଖୁସିର ବିଷୟ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ସେବା ପ୍ରଦାନ ତଥା ଆୟ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଇଟିଜି) ଗଠନ କରାଯାଇଛି। ସେହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ସଂଖ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି। ବିକଳ ପ୍ରତିପାଳନକ୍ଷମ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ଧାରା ଦ୍ୱାରା ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଲୋକଙ୍କ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ହେଲେ ତାହାଦ୍ୱାରା ଜଙ୍ଗଲର ଉଚ୍ଚ ସୁରକ୍ଷା କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ମୋର ମତ। ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଆଜିକାଲି ଉଚ୍ଚ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ଓ ବୈଷୟିକ ସହାୟତାର ଅଭାବ ନାହିଁ।

ଉତ୍ପାଦନଶୀଳତା କୌଶଳ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନ ବଜାୟ ରଖି ଉଚ୍ଚ ପ୍ୟାକେଜିଂ କରିବାକୁ ମୁଁ ନିବେଦନ କରିବି। ବଜାର ସଂଯୋଗ ପାଇଁ ବିଶେଷତା ସଂପ୍ନା ମଧ୍ୟ ନିୟୋଜନ କରାଯାଇପାରିବ। ଇଟିଜି ସବୁ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ରକ୍ଷା ଓ ସଫାସୁତରା ପ୍ରତି ତଥା ସେବାରେ ସୌଜନ୍ୟତା ଓ ନମ୍ରତା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ। ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏହିପରି ଉଦ୍ୟମକୁ ସହାୟତା ଓ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବାକୁ ରହିଛି। ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିର ବିକାଶ, ପ୍ରତିପାଳନକ୍ଷମ ଆୟ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହ ସେମାନଙ୍କ ଚାରିପାଖରେ ଥିବା ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଗରେ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ପରସ୍ପର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦୃଶ୍ୟାସର ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ।

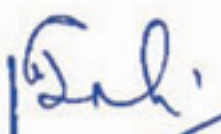
ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି।

ବି.କେ. ପଟ୍ଟନାୟକ, ରା.ପ୍ର.ସେ.
 ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ
 ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଓଏପଏସଡିଏସ

ଏହା ଖୁସିର ବିଷୟ ଯେ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାମରେ ଆୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିପାରୁଛନ୍ତି। ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରୋତ୍ସାହନରେ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ କୃଷର (ପୁଞ୍ଜ) ଗଠନ କରି ସେମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ବଜାୟବା ସହ ଆୟ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବା ମଧ୍ୟ ଖୁସିର କଥା। ଜଙ୍ଗଲ ଆଖପାଖରେ ରହୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ମାନ ବୃଦ୍ଧି ତଥା ଜଙ୍ଗଲର ପୁନଃଉତ୍ଥାନ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଯୁଗ୍ମ ବନ ପରିଚାଳନା ଧାରାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବନ ବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଭାବେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଛି। ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦର ବିକ୍ରିବଟା ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ ତଥା ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ମେଳାରେ କରିବା ସହ ସେମାନେ ନିଜର ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା, ଅଭ୍ୟାସ ଓ ଅଭିଜ୍ଞତା ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଜାତୀୟ ବନ କଂଗ୍ରେସ ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ କଂଗ୍ରେସର ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ବାଣ୍ଟିଛନ୍ତି।

ସମସ୍ତ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଓ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉପରେ ମୁଁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବି, ତାହା ହେଲା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସରୁଷ୍ଟି ଓ ଉଚ୍ଚ ବଜାର ସୁଯୋଗ ପାଇବା ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦର ଉଚ୍ଚ ମାନ ବଜାୟ ରଖିବା ସହ ଉଚ୍ଚ ପ୍ୟାକିଂ କରିବା ଉଚିତ। ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରରେ ଥିବା ଗରିବ ଓ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ମାନ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ଦିଗରେ ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅଧିକାରୀମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି।

ଡଃ. ଆର୍.ଏନ. ସେନାପତି, ରା.ପ୍ର.ସେ.
 ଏପିସି ତଥା ଏସିଏସ
 ଏବଂ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ, ଓଏପଏସଡିଏସ

ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି

‘ପବିତ୍ର ଉପବନ ସଂରକ୍ଷଣ’ ଉପରେ ଦୁଇଟି ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରାଉରକେଲାଠାରେ ୧୨-୧୩ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୧ରେ ଏବଂ ୧୪-୧୫ ଅକ୍ଟୋବରରେ ରାୟଗଡ଼ାଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ଅନଗୁଳ, ବାଲିଗୁଡ଼ା, ବାଲେଶ୍ୱର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ), ଉତ୍ତୁକ(ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ), ବଣାଲ, ଦେବଗଡ଼, ଜୟପୁର, କେନ୍ଦୁଝର, କୋରାପୁଟ, ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି, ପୁଲକାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା ଓ ରାଉରକେଲା ଖଣ୍ଡାୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ରର ୫୬ ଜଣ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟ, ଏପରାଏସ ଓ ବନପାଳ ଏହି ତାଲିମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ।

ତାଲିମଦାତାଭାବେ ବିଭିନ୍ନ, ପୁଣ୍ୟେର ଦୁଇଜଣ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ପବିତ୍ର ଉପବନର ମହତ୍ତ୍ୱ, ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପରିଚାଳନା ତଥା ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ସହ ତାହାର ସଂଯୋଗ ଉପରେ କର୍ମିଉପଯୋଗୀ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ ପାଇଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ରାଉରକେଲା ଓ ରାୟଗଡ଼ା ବନଖଣ୍ଡର ବିଭିନ୍ନ ପବିତ୍ର ଉପବନ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ। ଓଏପଏସଡିପିର ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଜିସିର ଦଳପତି, ଉପ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଏମପି ଆଣ୍ଡ ଏମଇ), ଉପ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଏପଟି ଆଣ୍ଡ ଟି) ଏବଂ

ଖଣ୍ଡାୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ମୁଖ୍ୟ ରାୟଗଡ଼ା ଓ ରାଉରକେଲା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ।

‘ପ୍ରକୃତି ଗାଭର୍ ଓ ଅନୁବାଦକ’ ଶୀର୍ଷକ ଏକ ତାଲିମ ଶିବିର ସାତକୋଶିଆ (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) ବନଖଣ୍ଡରେ ୧୯ରୁ ୨୧ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୧ ଯାଏଁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକୃତି ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ତଥା ସ୍ଥାନୀୟ ଯୁବକଯୁବତୀଙ୍କୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଗାଭର୍ଭାବେ ଗଢ଼ି ତୋଳିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏହି ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ଲଖାରୀ, କୁଳଡିହା ଏବଂ ସାତକୋଶିଆ (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) ଅଭୟାରଣ୍ୟ ଏବଂ ପୁଲକାଣୀର ମଣ୍ଡାସରୁ ଗୁମାମାଜଣ ଇତିସି ସଭ୍ୟ ଓ ଏପରାଏସ ଏହି ତାଲିମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ତାଲିମଦାତାଭାବେ ବିଖ୍ୟାତ ସରୀସୃପ ବିଦ୍ୟାବିତ୍ ପ୍ରଫେସର ଏସ.କେ ଦଲ, ପକ୍ଷୀତତ୍ତ୍ୱ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଶ୍ରୀ ଗହେର ଆବାଡିଏନ, ଉଦ୍ଭିଦବିଜ୍ଞାନୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସାଦକୂମାର ଦାସ, ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଜୀବତତ୍ତ୍ୱ ବିତ୍ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭୁକ୍ଷ ପ୍ରସାଦମହାପାତ୍ର, ଗୋଷ୍ଠୀ ବିକାଶ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଶ୍ରୀ ଏମ.ଡି ଗୋଗେଟ୍ ଓ ଜୈବବିବିଧତା ବିଶେଷଜ୍ଞ ଶ୍ରୀ ମନୋଜ ମିଶ୍ର ପ୍ରମୁଖ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ।

ରାରିଆ ପୁସ୍ତିକାକରଣ ପାଇଁ କୌଶଳ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉପରେ ପୁଣି ଏକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ୨୯ ଅକ୍ଟୋବରରୁ ୨ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୧ ଯାଏଁ ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି ଓ ବାଲିଗୁଡ଼ା ବନଖଣ୍ଡର ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଉନ୍ନତ କୌଶଳପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ରାଲିଆରୁ ତେଲ ବାହାର କରିବା ଏବଂ ଆଗୁଆ ତଥା ପରୁଆ ସଂଯୋଗ ପ୍ରଦାନ ସହ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ବିକାଶ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କୁଣ୍ଠର ଗଠନ ପୁସ୍ତିକା ଉପରେ ଏହି ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ସେବାଦର୍ଶିନି, ପୁଣ୍ୟେର ତାରିକଣିଆ ଦଳ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ପରିଦର୍ଶନ କରି ତେଲ ବାହାର କରିବାର କୌଶଳ ଆବଶ୍ୟକ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ। ଏଥିସହ ରାଲିଆ କୁଣ୍ଠର ଦକ୍ଷତା ଓ ବଜାର ସଂଯୋଗ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ।

ଦୁଷ୍ଟରୋପଣର ବିକାଶ ଓ ନର୍ସରୀ ପାଇଁ ଜୈବ-ସାରର ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଦୁଇଟି ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରାଉରକେଲାଠାରେ ୮-୯ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୧ ଓ ରାୟଗଡ଼ାଠାରେ ୧୧-୧୨ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୧ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଅନଗୁଳ, ବଣାଲ, ଦେବଗଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର, ରାଉରକେଲା, ବାଲି ଗୁଡ଼ା, ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି, ପୁଲକାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା, କୋରାପୁଟ, ଜୟପୁର, ବାଲେଶ୍ୱର (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) ଏବଂ ଉତ୍ତୁକ (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) ବନଖଣ୍ଡରୁ ମୋଟ ୫୯ ଜଣ ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀ, ଏପରାଏସ ଏବଂ ବନପାଳ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ।

ତାଲିମରେ ଜୈବ-ସାର ପ୍ରତିପାଳନର ସଂସ୍କୃତି ଓ ତାହାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା, କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବହାରର ନୀତି ନିୟମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦେଖାଦେଉଥିବା ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରିର ଗଛରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଜୈବ-ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଏଥିରେ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

‘ବନ ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବ’ ପାଇଁ ଦୁଇଟି କର୍ମଶାଳା ରାୟଗଡ଼ାଠାରେ ୧୪ରୁ ୧୬ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୧ ଏବଂ ଜି. ଉଦୟଗିରିଠାରେ ୧୮ରୁ ୨୦ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୧ ଯାଏଁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ପୁଲକାଣୀ, ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି, ବାଲିଗୁଡ଼ା, ରାୟଗଡ଼ା, କୋରାପୁଟ, ଜୟପୁର, ନବରଙ୍ଗପୁର, ଉତ୍ତୁକ (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) ଏବଂ କଟକ ବନଖଣ୍ଡର ସହକାରୀ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ, ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀ, ବନ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ସମାକ୍ଷକ, ବନପାଳ, ବନରକ୍ଷାକୁ ମିଶାଇ ମୋଟ ୬୧ଜଣ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ହାସଲପ୍ରେ ପାରଖେସନ ଚେନ୍ନାଇର ସମ୍ପଦ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱମାନେ ଏହି ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ନିଜ ଭିତରେ ରହିଥିବା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଦକ୍ଷତାକୁ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିହେବ ତାହା ଉପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିବା ସହ ସଚେତନତା ଭାର କରିଥିଲେ।

‘ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ଚିରାଧାରୀ, ନୀତି ନିୟମ ଓ ବ୍ୟବସାୟ ଧାରା ବିକାଶ’ ଶୀର୍ଷକ ଏକ ପାରସ୍ପରିକ ଆଲୋଚନାଭିତ୍ତିକ ତାଲିମ ତଥା ଶିକ୍ଷା ପରିଚ୍ଛଳଣା କେନ୍ଦ୍ରରେ ୧୫ରୁ ୨୦ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୧ ଯାଏଁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ଏଥିରେ ୧୩ଜଣ ବରିଷ୍ଠ ବନ ଅଧିକାରୀ ଯୁଗ୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ବନ ସଂରକ୍ଷକ, ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ, ସହକାରୀ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରମୁଖ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ। ଏହି ଦଳ ପେରିୟାର ବ୍ୟାଗ୍ର ସଂରକ୍ଷିତ ଅଞ୍ଚଳ, ଏରାଗିକୁଳମ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ, କେରଳ ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଗାଭି ପରିବେଶ-ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଭେମାନାକୁ ହ୍ରଦର ବ୍ୟାକ୍ ଡ୍ୱାଟର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଅଞ୍ଚଳ କୁମାରକୋମ ପରିଦର୍ଶନ କରି ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ତଥା ତାର ପରିଚାଳନା ଉପରେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିଥିଲେ। ପେରିୟାର ବ୍ୟାଗ୍ର ସଂରକ୍ଷିତ ଅଞ୍ଚଳର କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଉପ କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପେରିୟାର ପାରଖେସନର ଅନ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ତଥା ପରିବେଶ ବିକାଶ କମିଟିଗୁଡ଼ିକର ସଭ୍ୟମାନେ ଏହି ଦଳ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଜଙ୍ଗଲ ବର୍ଷ ୨୦୧୧ ପାଳନ

ଦିଲୀପକୁମାର, ଭା.ବ.ସେ. ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉତ୍ସବର ମୁଖ୍ୟ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ଆର.କେ.ଶର୍ମା, ଭା.ପ୍ର.ସେ., ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ପି.ଏନ ପାଢୀ, ଭା.ବ.ସେ, ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ବିନୋଦକୁମାର, ଭା.ବ.ସେ ଏହି ଅବସରରେ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ଦେଇଥିଲେ ।

କଂଗ୍ରେସର ବୈଷୟିକ ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକ ରିଜିଷ୍ଟ୍ରାଲ ମ୍ୟୁଜିୟମ ଅଫ ନ୍ୟାଚୁରାଲ ହିଷ୍ଟ୍ରି (ଆରଏମଏନଏଚ)ର ପ୍ରେକ୍ଷାଳୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ଜୈବ ବିବିଧତା ଓ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ବ୍ୟାପକ ପୋଷ୍ଟର, ପଟ୍ଟ ଓ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ସହର୍ଷ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରର ଜ୍ଞାନୀଗୁଣୀ ଲୋକେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ କଂଗ୍ରେସ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ସରକାରୀ ମହକୁମାଠାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଓ ବିତର୍କ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ବିଜୟୀ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉତ୍ସବରେ ପୁରସ୍କୃତ କରାଯାଇଥିଲା । ଯୁବ

ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଜଙ୍ଗଲ ବର୍ଷ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଆୟୋଜିତ ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ କଂଗ୍ରେସ-୨୦୧୧ ହୁଏମାନ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ପାଇସେସନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ରିଜିଷ୍ଟ୍ରାଲ ମ୍ୟୁଜିୟମ ଅଫ ନ୍ୟାଚୁରାଲ ହିଷ୍ଟ୍ରି ଏବଂ ସେଣ୍ଟର ଫର ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ମିଳିତ ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ ଏହା ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏଥିରେ ସହାୟତା କରିଥିଲା ।

‘ଜଙ୍ଗଲ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ’ ଶୀର୍ଷକ ଚାରୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ କର୍ମଶାଳା କୁଳପତି ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକଙ୍କ ମିଳିତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭଉର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୋରାପୁଟଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ସୁରକ୍ଷା କମିଟି, ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଗୋଷ୍ଠୀର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇ ସୁଚିନ୍ତିତ ମତାମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

‘ଓଡ଼ିଶାର ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ: ସମସ୍ୟା, ଆହ୍ୱାନ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା’ ଶୀର୍ଷକ ତିନିଦିନିଆ ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ କଂଗ୍ରେସ ୨୨ରୁ ୨୪ ନଭେମ୍ବର ଯାଏଁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଜୟଦେବ ଭବନ, ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦେବୀପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଡଃ ପି.ଡେ.

ବିଜ୍ଞାନୀ ଓ ‘ବନାନୀ’ର ପୁରସ୍କାର ବିଜେତାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉତ୍ସବରେ ପୁରସ୍କୃତ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗର ପ୍ରତିନିଧି, ବେସରକାରୀ ସଙ୍ଗଠନ, ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ସଭ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପରିବେଶବିତମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ନାରୀଶକ୍ତି ତେନ୍ତୁଳି କୃଷର ଅଧିକ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ

ପାରମ୍ପାରିକ ଖଣ୍ଡାୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଗନିଜ ମୋହନା କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଅଧୀନସ୍ଥ ନାରୀଶକ୍ତି ତେନ୍ତୁଳି କୃଷର ସଫଳତାର ସହ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଛି । ଓଏପଏସଡିପି ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିବା ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ବିକାଶ ସୁଯୋଗ ବିଶ୍ଳେଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ତେନ୍ତୁଳି ବ୍ୟବସାୟ କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ରିପୋର୍ଟ ଅଧୀନରେ ଆୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହଯୋଗ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଜିଏଏସଏ)ର ଦଳ ସେଠାରେ ଆଠୋଟି ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ୧୬ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଚିହ୍ନଟ କରି ନାରୀଶକ୍ତି ନାମକ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ (କୃଷର) ଗଠନ କଲେ । ତେନ୍ତୁଳି ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା ଓ ବିଭିନ୍ନ ଉପସାଧନ ୧,୫୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ରଖି ମଞ୍ଜୁର ହେଲା । ଏଥିସହ ଏସଏଚଜିଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ପାଣ୍ଠିରୁ ୧,୨୨,୩୦୦ ଟଙ୍କା ମିଶାଇଲେ । ଏହି ଟଙ୍କାରେ ମୋଟ ୧୩୪.୬୨ କୁଇଣ୍ଟାଲ ତେନ୍ତୁଳି କିଣାଯାଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମହକୂଚ କରାଗଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ତେନ୍ତୁଳି ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଜାଣି ପାରିଲେ ଓ ନିଜର କ୍ଷତି ହେବ ବୋଲି ଭାବି ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିପକ୍ତ ହେବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ତେବେ ଓଏପଏସଡିପି ଆଇଜିଏଏସଏ ଦଳ ଏବଂ ବନ ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହାୟତା ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ନିଜ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସଫଳ ହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ବିଭିନ୍ନ ବକାରରୁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଆସି ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ତେନ୍ତୁଳି କିଣିଲେ । ଏହି ବ୍ୟବସାୟରୁ ନାରୀଶକ୍ତି ଗୋଷ୍ଠୀ ମୋଟ ୧, ୬୯, ୬୦୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ କଲେ । ସେମାନେ ଉପସାଧନକୁ ରଖି ପରିଶୋଧ କରିବା ପରେ ଏବେ ଏତେ ଲାଭ ହୋଇପାରିଥିବାରୁ ଖୁବ୍ ଖୁସି ଅଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ପୁନର୍ବାର କରିବାକୁ ସେମାନେ ଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ବିକଳ ରୋଜଗାର

ଆୟ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଏକାଢିମୁଖୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ଝାଡୁ ଚାରାରୋପଣ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପରେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହକୁ ବିକଳିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ସହ ଏକାଢିମୁଖୀକରଣ କରାଯିବ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରାଗଲା ।

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳତା ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଗ୍ରାମରେ ଜଳ ବିଭାଜିକା ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ସେହି ଦୂର ଗ୍ରାମ ହେଲା ଦାରିଙ୍ଗିବାଡ଼ି ପିଆଇଏ ଅଧୀନ କୁଳେରମାହା ଓ ଦାଣ୍ଡରମୁଣ୍ଡା । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳତା ପାଇଁ, କ୍ଷେତ୍ର ବିଶେଷଜ୍ଞ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ବନ ସହାୟକ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଜଳ ବିଭାଜିକା ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କମିଟି ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହି କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳତା ପାଇଁ, ସେମାନେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା (ପିଆଇଏ)କୁ ଝାଡୁ ଚାରା ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ନିବେଦନ କଲେ ।

ଦାରିଙ୍ଗିବାଡ଼ି ବନଖଣ୍ଡର କୁଳେରମାହା ବନ ସ୍ତରଣା ସମିତି ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ୨୦୧୦-୧୧ ମସିହାଠାରୁ ଚଳୁଥିବା ବ୍ୟାପକ ସିମ୍ପଲିକାସି ବନାଞ୍ଚଳ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଆସୁଅଛି । ଦ୍ୱିତୀୟବାର ଚାଷ ପାଇଁ ସେଠାରେ କୌଣସି ଦୀର୍ଘପ୍ରାୟୀ ଜଳ ଉପ ନାହିଁ । ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଲୋକେ କେବଳ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ନିର୍ଭର କରି ଧାନ ଚାଷ କରନ୍ତି । ହଳଦୀ ଚାଷ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବିଶେଷ ଜମି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ସେଠାରେ ଶିଆଳି ପତ୍ର ଓ ଝାଡୁ ମିଳୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତଭାବେ ଆୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ତାହା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହେଉ ନ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଲୋକଙ୍କ ଆୟ ନିମ୍ନସ୍ତରରେ ରହିଥିଲା । ତେଣୁ ଏଠାରେ ଓଏଫଏସଡିପି

କୁଲାଇ ମାସରେ ୪୫୦୦ ଚାକା ଦାରିଙ୍ଗିବାଡ଼ି ପିଆଇଏ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ନଅ ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଜମିରେ ରୋପଣ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ସେମାନେ ଆବଶ୍ୟକ ସାର ଦେବା ସହ ଉପଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିଥିବାରୁ ଚାରାଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ଭଲଭାବେ ବଢ଼ିଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଉପଯୁକ୍ତ ଯତ୍ନ ନେବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରିବା ସହ ଚାହାର ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ ଚାରଣକୁ ବାରଣ କରିଛନ୍ତି । ୨୦୧୨ ମସିହା ପରେ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଭଲ ଲାଭ ପାଇବେ ।

ଅରୁଣ ବେହେରା, ଏଫଏଲଇ, ଦାରିଙ୍ଗିବାଡ଼ି

ଝାଡୁ ନିର୍ମାଣ କରି ସୁନ୍ଦର ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଲାଭ ପାଉଛି

ଅନଗୁଳ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର, ଦୁର୍ଗାପୁର ବନାଞ୍ଚଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପକାଶବଣିଆ ବନ ସ୍ତରଣା ସମିତି ଅଧୀନରେ କଳ୍ପରତା ସୁନ୍ଦର ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଣୁ ଉଦ୍ୟୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଓଏଫଏସଡିପିର ଆବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସହାୟତା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଝାଡୁ ଚିଆରି କରି ଏହି ସଫଳତା ପାଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଝାଡୁ ଚିଆରି ମାଧ୍ୟମରେ ଆୟ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବେ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ ନେଇଥିଲେ । ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା ଓ ସେହି ଅନୁସାରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ରଖି ପ୍ରଦାନ କଲା । ସେମାନେ ନିଜକୁ ଚିନିଟି ଛୋଟ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ବିଭକ୍ତ କଲେ । ପ୍ରଥମ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିକଟରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲରୁ ଝାଡୁ ସଂଗ୍ରହ କଲେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଝାଡୁ ଚିଆରି କଲେ ଓ ତୃତୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ତାହାକୁ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି କଲେ । ଅନଗୁଳର ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ମୋଟ ୮୨୪ଟି ଝାଡୁ ଗୋଟା ପିଛା ୧୫ ଟଙ୍କା ଦରରେ ବିକ୍ରି କରାଗଲା

ଓ ମୋଟ ୧୨୩୬୦ ଟଙ୍କା ମିଳିଲା । ଏହି କାରବାର ପରେ ଏସଏଚସି ସୁଧ ସମେତ ୧୦୩୫୦ ଟଙ୍କା ରଖି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଶୁଣି ୨୦୧୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିପାରିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ଏସଏଚସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ୨୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ରଖି ନେଇ ୨୦୨୪ ଟଙ୍କା ଓ ୧୨୨୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିବାବେଳେ କିଛି ପରିମାଣରେ ରଖି ପେରାଇଛି । ଏହି ଏସଏଚସି ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ ଚକ୍ରରେ ମାସିକ ହାରାହାରି ୬୦୦ରୁ ୮୦୦ ଝାଡୁ ବିକ୍ରି କରୁଛି । ନିୟମିତ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଏହି ଏସଏଚସି ସଭ୍ୟମାନେ ବରଣା ଓ ଅନଗୁଳର ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରି ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟର ଆକାର ବଢ଼ାଇବାକୁ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ।

ବିକାଶ ସାମଗ୍ରୀ, ଏଫଏଲଇ, ଅନଗୁଳ

ଗାଈର ପଦ୍ମ ଭାବେ କାମ କରୁଛି ଝାଡୁ

ଝାଡୁ ପାଇଁ କୃଷର ସ୍ତ୍ରୀପନ

ଓଏପିଏସଟିପି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ବିକାଶ ସୁଯୋଗ ବିଶ୍ଳେଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ରାୟଗଡ଼ା ଖଣ୍ଡାୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର କାଶୀପୁର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଣ୍ଡିବିଶି ଅଞ୍ଚଳରେ ଝାଡୁ କୃଷର କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ଝାଡୁ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଅସଙ୍ଗଠିତରାବେ ହେଉଥିଲା । ସେମାନେ ଝାଡୁ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ ଓ କଞ୍ଚା ଥିବା ସମୟରେ ହିଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ତାହା ବିକ୍ରି କରିଦେଉଥିଲେ, କାରଣ ଅଭାବ ସମୟରେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସେମାନେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦର ଓ ଓଜନ ଠକେଇର ଶିକାର ହେଉଥିଲେ । ଓଏପିଏସଟିପିର ଆୟ ପୃଷ୍ଠିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଜିଏଏସଏ) ୮ଟି ଭିଏସଏସର ୧୪ଟି ଏସଏଚଜିକୁ ନେଇ ଏକ କୃଷର ଗଠନ କଲା । ଯଦିଓ ସମସ୍ତ ଏସଏଚଜି ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ରଣ ନେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ହଳିଆସାହି ଭିଏସଏସର ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ଖଣ୍ଡୁଆଳ ଏସଏଚଜି, ମାଝି ଭିଏସଏସର ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ ଓ ବାହାରପଡ଼ା ଏସଏଚଜି, ଉଷାବାଇ ଭିଏସଏସର ମା' ଠାକୁରାଣୀ ଓ କୁଟିଗାଁ ଭିଏସଏସର ଖଣ୍ଡୁଆଳ ଏସଏଚଜି ଏଥିରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ ।

ଆଇଜିଏଏସଏ ଦଳ ପ୍ରତି ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସହ ଗୋଷ୍ଠୀ

କେତେ ପରିମାଣର ଝାଡୁ କିଣିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । ବ୍ୟବସାୟ ବିକାଶ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ନିଜ ନିଜ ଭିଏସଏସର ଗ୍ରାମ୍ୟ ବନ ଉନ୍ନୟନ ପାଣ୍ଠିରୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏସଏଚଜି ୫୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା, ଖଣ୍ଡୁଆଳ ଏସଏଚଜି ୨୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା, ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ ଏସଏଚଜି ୨୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା, ମା' ଠାକୁରାଣୀ ଏସଏଚଜି ୨୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ଖଣ୍ଡୁଆଳ ଏସଏଚଜି ୨୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ରଣ ନେଲେ । ଏହି ଟଙ୍କାରେ ଏସଏଚଜିଗୁଡ଼ିକ ୧.୮୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ୬୫.୫ କୁରଖାଇ କଞ୍ଚାମାଲ କିଣିଲେ । ଏହି କୃଷର କଞ୍ଚାମାଲରୁ ୧୦,୩୧୬ଟି ଝାଡୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା । ଇତିମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଝାଡୁ ଉତ୍ପାଦନରେ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ସୁଯୋଗ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ଆଉ, ଓଡ଼ିଶା ଓ ତାମିଲନାଡୁ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ ଚେନ୍ନାଇର ବ୍ୟବସାୟୀ ଶ୍ରୀ ଦେବରାଜ ଟିନିଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସମସ୍ତ ଝାଡୁ ୨୨, ୨୩ ଓ ୨୫ ଟଙ୍କା ଦରରେ କିଣିନେଲେ । ସମସ୍ତ ଝାଡୁ ୨, ୨୯, ୨୯୨ ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି ହେଲା । ସୁଧ ସମେତ ରଣ ଭିଏସଏସକୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବା ପରେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏସଏଚଜି ୧୩,୮୩୭ ଟଙ୍କା, ଖଣ୍ଡୁଆଳ ଏସଏଚଜି ୩,୭୩୦ ଟଙ୍କା, ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ ଏସଏଚଜି ୬,୧୯୨ ଟଙ୍କା, ମା' ଠାକୁରାଣୀ ଏସଏଚଜି ୧୨,୯୫୦ ଟଙ୍କା ଓ ଖଣ୍ଡୁଆଳ ଏସଏଚଜି ୯,୩୫୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ ପାଇଲେ । ଏବେ ସେମାନେ ଝାଡୁ ବ୍ୟବସାୟ ନିୟମିତରାବେ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଅଛନ୍ତି ।

ବିଗମର ଦାସବାବୁ, ଯୁଏଲସିଏମ, ବେ. ସିଙ୍ଗପୁର

ଝାଡୁ: ଧନଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏସଏଚଜି ପାଇଁ ନିୟମିତ ବ୍ୟବସାୟ

ରାୟଗଡ଼ା ଖଣ୍ଡାୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ାରି କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାଡ଼ିଗାଁ ହେଉଛି ତୃତୀୟ ଦମୀ ଭିଏସଏସ । ଗ୍ରାମର ତିନି ଦିଗ ଦୁରୁପାତି ଜଙ୍ଗଲ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ । ମୋଟ ୩୯ ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ୩୫ଟି ପରିବାର ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର । ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଅଣକାଷ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି, ଚାଷ କରି ଓ ଦିନ ମଜୁରିଆରାବେ କାମ କରି ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାନ୍ତି । ସମସ୍ତ ପରିବାରର କିଛି କିଛି ଜମି ପାହାଡ଼ ତଳେ ରହିଛି । କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ଗ୍ରାମରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିବା ଧନଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାମକ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅତଳ ହୋଇପଡ଼ିରହିଥିଲା । ଓଏପିଏସଟିପିର ଆଇଜିଏଏସଏ ଦଳ ଏସଏଚଜିରେ ନିୟମିତ ବୈଠକ ଆୟୋଜନ କରାଇ, ରେକର୍ଡ଼ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ, ତାଲିମ ଦେଇ ଆୟ ପୃଷ୍ଠିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବାଟ ବଦେଇ ଏହି ଏସଏଚଜିକୁ ପୁନଃ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଇଲା । ଏସଏଚଜି ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ କଞ୍ଚାମାଲର ଉପଲବ୍ଧତା ଦେଖି ଆୟ ବଜାଜବା ପାଇଁ ଏସଏଚଜି ଝାଡୁ ବ୍ୟବସାୟ କରିବ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହେଲା । ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବନ ଉନ୍ନୟନ ପାଣ୍ଠିରୁ ଭିଏସଏସ ଏଥିପାଇଁ ୨୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ରଣ ପ୍ରଦାନ କଲା । ନିଜ ପାଣ୍ଠିରୁ ଏସଏଚଜି ସଭ୍ୟମାନେ ୬,୪୦୦ ଟଙ୍କା ଏଥିରେ ମିଶାଇଲେ । ୩୫ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି କେ.ଜି ଦରରେ ସେମାନେ ଛଅ

କୁରଖାଇ ଝାଡୁ, ଝାଡୁ ବାନ୍ଧିବା ପାଇଁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବ୍ୟାଗ୍ ୯୦୦ ଟଙ୍କାର କିଣିଲେ ଓ ୧୦ ଜଣ ସଭ୍ୟଙ୍କର ଦେଇ ଦିନର ମଜୁରୀ ଦିନକୁ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଦରରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କଲେ । ସ୍ଥାନୀୟ ଗୁଡ଼ାରି ଓ ଗୁମୁଡ଼ାର ଦୁଇ ବ୍ୟବସାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ଝାଡୁକୁ ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ ୫୦ ଟଙ୍କା ଦରରେ କିଣିଲେ । ମାସକ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ୩୬୦୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ ପାଇପାରିଲେ । ଏବେ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ଓ ନିୟମିତରାବେ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ନାୟକ, ଏପିଏଲ, ରାୟଗଡ଼ା

ଭାରତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ କଂଗ୍ରେସରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ନ୍ୟାସନାଲ ଏକାଡେମୀ ଅଫ ଏଗ୍ରିକଲଚର ସାଇନ୍ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସରେ ନଭେମ୍ବର ୨୨ ରୁ ୨୫ ଯାଏଁ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ କଂଗ୍ରେସରେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚକ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ବିନୋଦକୁମାର, ଭା.ବ.ସେ, ଯୁଗ୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ରାଜୀବ କୁମାର, ଭା.ବ.ସେ, ଉପ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଦେବାଶିଷ ବିଶ୍ୱାଳ ଓ ଶ୍ରୀ ଅମାୟ ପରିଡା କଂଗ୍ରେସରେ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ । ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ଓ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ମନୋନୀତ ଏକ ଦଳ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଉପାଦେୟ ଏଥିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେହି ଉପାଦେୟ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ସେଠାରେ ପ୍ରଖ୍ୟାସା କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମେତ ଏସଏଚସିଗ୍ନିଫିକାନ୍ସ ସେଠାରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀମାନେ କଂଗ୍ରେସରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ସେମାନେ ହେଲେ ଶ୍ରୀ ପି.ଏନ. ପାଟ୍ଟା, ଭା.ବ.ସେ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଓଡ଼ିଶା, ଡଃ ଅଜୟ କୁମାର ମହାପାତ୍ର, ଭା.ବ.ସେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଆରପିଆରସି, ଶ୍ରୀ ଜି. ରାଜେଶ, ଭା.ବ.ସେ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଖୋର୍ଦ୍ଧା । ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ ସମାରୋହରେ “ରବସେସ୍ ପୁନଃ ବି ପିଲୁ” ନାମକ ଏକ ପୁସ୍ତକକୁ କେନ୍ଦ୍ର ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟତା ନନ୍ଦାଙ୍କୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାର ଦୁଇଟି ସପକ କଥା ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଯୁଗ୍ମ ବନ ପରିଚାଳନା ସମ୍ମିଳନୀରେ ପୋକଗୁଞ୍ଜା ଦେହୁରାସାହି ଭିଏସଏସର ସଭ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେହୁରା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମ୍ପର୍କରେ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ଦେଇଥିଲେ । ମୂଳଖକର ରାଜଶଙ୍କର ଭିଏସଏସରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସପକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ନେଇ ଏକ ଡିଲିଭେରାବିଲି ଫିଲ୍ମ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରୁ ଆସିଥିବା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯାହାକୁ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଖ୍ୟାସା କରିଥିଲେ ।

ସାତକୋଶିଆରେ ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପାଇଁ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଦ୍‌ଘାଟନ

www.satkosia.org

ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଚାଳନାଭିତ୍ତିକ ଏକ ପ୍ରକୃତି (କ୍ୟାମ୍ପ) ଶିବିର ସାତକୋଶିଆର ଛୋଟକେଇ ଗ୍ରାମରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚକ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ବିକଶିତ କରାଯାଇଛି । ପରିବର୍ତ୍ତନମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତିର ଭରପୁର ମଜା ଉଠାଇବାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ସହ ସଂରକ୍ଷଣ ସଚେତନତା ଦୃଷ୍ଟି କରାଇବା ଶିବିର ପ୍ରାପନର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚକ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବିନୋଦକୁମାର, ଭା.ବ.ସେ,ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ୨୦୧୧ ଡିସେମ୍ବର ୭ ତାରିଖରେ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସଞ୍ଜୀବ ସାହୁ ଏହାର ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଶିବିର ପରିବେଶକୁ ସୁହାଇବା ପରି ପ୍ରାପ୍ତ କଳା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଚାରିପାଖରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପରିବେଶ ରହିଛି । ଶିବିର ନିର୍ମାଣରେ ଯଥାସମ୍ଭବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମୁଖ ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା କମ୍ପ୍ରେସ୍ ଇଟା, ବାଉଁଶ, ବାଉଁଶ ତାଟି, ନଟା ଛପର ଆଦି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଛୋଟକେଇ ଗାଁ ଲୋକେ ସ୍ଥାନୀୟ ମିଷା ଓ କାରିଗରଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଏହାର ନିର୍ମାଣ କରାଇଛନ୍ତି । ଶିବିରଟି ଛୋଟକେଇ ଗ୍ରାମର ଏକ ଅଣ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଉପରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

ଛୋଟକେଇ ଗ୍ରାମର ଲୋକେ ଏହି ଶିବିରର ପରିଚାଳନା କରିବେ । ୧୪ଟି ପରିବାର ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅତିଥି ସଜ୍ଜାର, ଖାଦ୍ୟ ପରିବେଷଣ, ଘର ସଫେଇ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ଅତିଥି ସ୍ୱାଗତ ଆଦି ବିଷୟରେ ହୋଟେଲ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଆଣ୍ଡ କ୍ୟାଟରିଂ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଶିବିରର ଲାଭାଂଶକୁ ଗ୍ରାମର ପରିବାର ଓ ପରିବେଶ ବିକାଶ କମିଟି ମାଧ୍ୟମରେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟୟନ କରାଯିବ । ଏହି ପ୍ରକୃତି ଶିବିର ମାଧ୍ୟମରେ ପରିବର୍ତ୍ତନମାନେ ମହାନଦୀରେ ବିହାର, ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ ପାହାଡ ଚଢ଼ା ଆଦିର ମଜା ଉଠାଇପାରିବେ । www.satkosia.org ସ୍ୱେଚ୍ଛାସାଧକ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିବିର ପାଇଁ ଅନୁଦାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଭିଏସଏସ କୋଠା

ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମ୍ପଦ କେନ୍ଦ୍ରଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ

ଆଗରାଣ
ଗୋଦାମଭାବେ
ଭିଏସଏସ କୋଠାର
ବ୍ୟବହାର

ସମାବେଦ, ପତ୍ରିକା,
ପର୍ଚ୍ଚ ଆଦି ଭିଏସଏସ
କୋଠାରେ ଉପଲବ୍ଧ

ଭିଏସଏସ କୋଠାରେ
ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଏନଆରଏସଏମ/
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା
ମାଗାରି ବଣ୍ଟନ

ଅଣଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର
ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ
ଭିଏସଏସ
କୋଠା

ଆଉ
ପୁଷ୍ଟିକାରୀ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ
ଏସଏସଏସ ଦ୍ୱାରା
ଭିଏସଏସ କୋଠାର
ବ୍ୟବହାର

ସଚେତନତା କେନ୍ଦ୍ରଭାବେ
ଭିଏସଏସ କୋଠାର
ବ୍ୟବହାର

ଟାକାକରଣ
ପାଇଁ ଭିଏସଏସ
କୋଠାର
ବ୍ୟବହାର

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଭିତ୍ତିକ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ
ଭିଏସଏସ କୋଠାର
ବ୍ୟବହାର

ଜାଇକା କର୍ମଶାଳାରେ ଓଏଫଏସଡିପିର ଅଂଶଗ୍ରହଣ

ଜାପାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସହଯୋଗ ସଂସ୍ଥା (ଜାଇକା), ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ସହ ମିଶ୍ରି ୨ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୧୧ରେ ଏକ ଦ୍ୱି-ଦିନିଆ କର୍ମଶାଳା ଦିଲ୍ଲୀରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତରେ ଜାଇକା ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ବନାଞ୍ଚଳ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଓ ଅଭିଜ୍ଞତା ବର୍ଦ୍ଧନ କରିବା ଏବଂ ବନାଞ୍ଚଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତାର ଆହୁାନ ଉପରେ ସାଧାରଣତାବେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଏହି କର୍ମଶାଳା ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । କର୍ମଶାଳାରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିବା କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ହେଲା:

- ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଓ ପ୍ରଭାବକୁ ଚିରସ୍ଥାୟୀ କରିବା
- ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା ଏବଂ
- ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପ୍ରଣାଳୀ

ଓଏଫଏସଡିପିରୁ ଶ୍ରୀ ବିନୋଦକୁମାର, ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ଦୁଇ ଯୁଗ୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ରାଜୀବ କୁମାର ଓ ଶ୍ରୀ ଦେବୀଦତ୍ତ ବିଶ୍ୱାଳ କର୍ମଶାଳାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ବିନିଚି ଯାମାନାକ, ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧି ଜାଇକା, ଦିଲ୍ଲୀ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରି କର୍ମଶାଳାକୁ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଏ.କେ ବଂସଲ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗର ଅତିରିକ୍ତ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ଦେଇଥିଲେ । ଅଧିବେଶନ-୧ରେ 'ଜାଇକା ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ବନାଞ୍ଚଳ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବ ଓ ପରିଣାମ' ଶୀର୍ଷକରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଦେବୀଦତ୍ତ ବିଶ୍ୱାଳ, ଯୁଗ୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓଏଫଏସଡିପି, ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଓ ପ୍ରାପ୍ତ ସଫଳତାକୁ ଉଚ୍ଚପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିବେଶନ-୨ରେ ଚିନିଚି ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ନେଇ 'ଜାଇକା ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ବନାଞ୍ଚଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆହୁାନ' ଉପରେ ଗୋଷ୍ଠୀଭିତ୍ତିକ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ଗୋଷ୍ଠୀମାନ ଆଲୋଚନା 'ପ୍ରକଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପ୍ରଣାଳୀ'କୁ ଉଭୟ ଶ୍ରୀ ଏ.କେ ବଂସଲ ଓ ଶ୍ରୀ ବିନୋଦକୁମାର ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଇନ୍ଦ୍ରପେଦ୍ଦର ଜେନେରାଲ ପରେଷ୍ଟ୍ର ଶ୍ରୀ ଆର.କେ ଗୋଏଲ ଉଦ୍ଘାଟନ ଅଭିଭାଷଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଓଏଫଏସଡିପି ପରିଦର୍ଶନ

ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ସହଯୋଗଭିତ୍ତିକ ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ୨୨ଜଣ ବରିଷ୍ଠ ବନ ଅଧିକାରୀ ୨୦୧୧ ଡିସେମ୍ବର ୬ରୁ ୧୧ ଯାଏଁ ଶିକ୍ଷା ପରିଚ୍ଛନ୍ନମଣ୍ଡଳରେ ଓଡ଼ିଶା ଆସି ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଉପରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ୟକ ଧାରଣା ଦିଆଯିବା ପରେ ଅନଗୁଣ ଯାଇ ବିଭିନ୍ନ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ସହ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ସେମାନେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ସେଠାରୁ ସେମାନେ ସାତକୋଶିଆ (ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ) ବନଖଣ୍ଡ ଯାଇ ବିଭିନ୍ନ ପରିବେଶ ବିକାଶ କମିଟି ଏବଂ ପରିବେଶ ସୁକା ବୁଲିବା ସହ ଚୈବବିବିଧତା ପରିଚାଳନା, ମଣିଷ-ପଶୁ ବିବାଦକମାଳବା ଆଦି ବିଷୟରେ ଓଏଫଏସଡିପି ଅଧୀନରେ ଚାଲିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ନେଇ ଅଭିଜ୍ଞତା ହାସଲ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଫେରିବା ପରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଅଭିଜ୍ଞତା ବର୍ଦ୍ଧନ ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ସେହି ବନ ନୟନକାନନ ପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍ୟାନ ଭ୍ରମଣରେ ଯାଇଥିଲେ । ଏହି ବନ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ଅଭିଜ୍ଞତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ଓ ଓଏଫଏସଡିପିରୁ ସକାରାତ୍ମକ ଅଭିଜ୍ଞତା ହାସଲ କରିଥିବା ବର୍ଦ୍ଧନା କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସଫଳତାର ସହ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବେ ବୋଲି ଜଣାଇଥିଲେ । ୨୦୧୦ ପରେ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ବନର ଏହା ଦ୍ୱିତୀୟ ବଡ଼ା ପରିଦର୍ଶନ ଥିଲା ।

ଜାପାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସହଯୋଗ ସଂସ୍ଥା ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଏହି ତୈମାସିକ ସୂଚନାପତ୍ର ସମସ୍ତ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକଳା ଉପରେ ତଥ୍ୟ ଯୋଗାଇଦେବ ।

ମତବ୍ୟାପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ
 ଉପ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପି ଆଣ୍ଡ ଏ)
 E-mail : dpd.pa@ofsdp.org

ପ୍ରକାଶକ
ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ
 ଏସଏଫଡିଆରଆଇ ପରିସର, ଗାନ୍ଧିଜିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧ ୦୦୩
 ଫୋନ : ୦୬୭୪-୨୩୮୬୦୧୬, ଫ୍ୟାକ୍ : ୦୬୭୪-୨୩୮୬୦୮୫
 E-mail : webmail@ofsdp.org, <http://www.ofsdp.org>

ସମ୍ପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀ
 ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ : ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଏଫଏସଡିପି
 ପରିଚାଳନା ସମ୍ପାଦକ : ଯୁଗ୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଏଚଆରଡି ଏବଂ ଆର)
 ସମ୍ପାଦକ : ଉପ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପି ଆଣ୍ଡ ଏ)
 ଉପଦେଷ୍ଟା : ବନପତି ସାଧାରଣ ପରାମର୍ଶଦାତା, ଓଏଫଏସଡିପି ଏବଂ
 ଯୁଗ୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଏ ଆଣ୍ଡ ଏଫ), ଯୁଗ୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଆଇଏମର)

ମୁଦ୍ରାକାର : ଜ୍ୟୋତିଗ୍ରାଫିକ୍
 ଫୋନ : ୦୬୭୪-୨୫୪୪୨୦୯